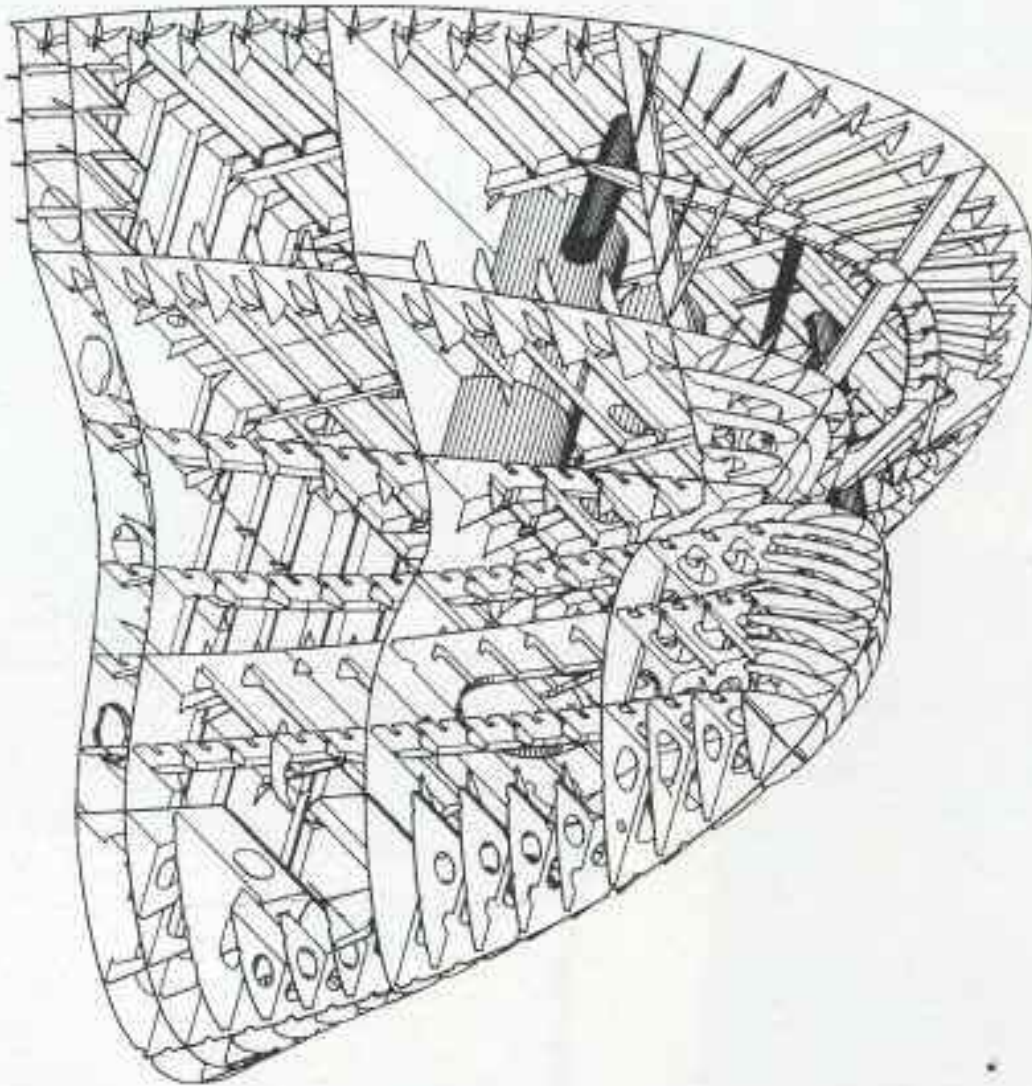


# GEMİ VE DENİZ TEKNOLOJİSİ

NAVAL ARCHITECTURE MARINE TECHNOLOGY

CİLT: 1 SAYI:157

EKİM 2002



**T.M.M.O.B GEMİ MÜHENDİSLERİ ODASI**  
The Chamber of Naval Architects & Marine Engineers



TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ  
**T.M.M.O.B GEMİ MÜHENDİSLERİ ODASI**

UNION OF CHAMBERS OF TURKISH ENGINEERS & ARCHITECTS  
**THE CHAMBER OF TURKISH  
NAVAL ARCHITECTS & MARINE ENGINEERS**

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ  
**GEMİ MÜHENDİSLERİ ODASI**

Caferağa Mah. Moda Cd. İçgören Apt. B  
No:192 B Blok  
81300 KADIKÖY/İSTANBUL  
Tel: (0216) 366 60 40 - 336 60 17  
Fax: (0216) 414 66 61  
e-mail: info@gmo.org.tr  
<http://www.gmo.org.tr>

## GİRİŞ

Gemiler, çalıştıkları denizlere, kullanım amaçlarına, çalışma prensiblerine, sevk sistemleri ve yapılarında kullanılan malzeme türlerine göre çeşitli tip, tonaj ve teknik olanaklara sahip olarak inşa edilirler. GEMİ, demir-çelikten makina imalata, boya ve kimyadan ahşap ve elektrik-elektronığe, lastik ve plastiğe kadar pek çok sanayi kolunun ürünlerinin bilimsel ve teknolojik temellere dayalı olarak belli bir sistematik ve disiplin içerisinde tersanelerde bir araya getirilmesi ve birleştirilmesi sonucunda ortaya çıkmaktadır. Bu nedenle, gemi yapım sanayiinin en önemli özelliği, diğer sanayi dallarını lokomotif gibi sürükleyerek onların da gelişmesine büyük katkıda bulunmasıdır.

Her türden yüzer aracın amacına uygun, dayanıklı, estetik ve ekonomik olarak imal edilmesi; çağdaş toplumsal gerekleri karşılayacak düzeyde teknolojik üstünlükleri taşıması; tasarım ve üretim evlerinde ülke gerçekleri ve kamu yararının gözetilmesi; yüzer aracın bütünü tasarlayan, yapımını yöneten GEMİ MÜHENDİSİ'nin temel sorumluluğudur. Yüzer aracın tasarım ve üretim evlerinde hizmet üreten diğer mühendis ve uzmanların eşgüdümlü çalışması da gemi mühendisinin sorumlulukları arasındadır.



TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ  
**T.M.M.O.B GEMİ MÜHENDİSLERİ ODASI**

**Kuruluş**

11 Aralık 1954

**Üyeler**

*Mesleki Etkinlikte Bulunan Tüm  
Gemi İnşaatı Mühendis / Yüksek Mühendisleri  
Gemi Makinaları Mühendis / Yüksek Mühendisleri  
Gemi İnşaatı ve Makinaları Mühendis / Yüksek Mühendisleri  
Gemi İnşaatı ve Deniz Mühendis / Yüksek Mühendisleri  
Deniz Teknolojisi Mühendis / Yüksek Mühendisleri  
Gemi Konstrüksiyonu Mühendis / Yüksek Mühendisleri*

**Amaç ve Görevler**

- \* Kamunun ve ülkenin çıkarlarının sağlanmasında, ülkenin gemi mühendisliği kapsamına giren bütün alanlarda kalkınmasında, mesleğin gelişmesinde, üyelerinin meslek onurları ile hak ve yetkilerinin korunmasında gerekli gördüğü tüm girişim ve etkinliklerde bulunmak,
- \* Üyelerinin mesleksel çalışmalarını ve aralarındaki ilişkiler düzenlemek, mesleğin yasal ve teknik kurallara göre uygulanmasında uyulması zorunlu kurallar koymak ve uygulamak,
- \* Yüzer araçların yapımı, dönüşümü ve onarımı konularında ve bunlarda kullanılan malzeme teçhizat ve araçlarla ilgili standartları, şartnameleri teknik esaslar içerisinde yapmak, kurmak, değiştirmek ve yenileştirmek, uygulanmasını denetlemek,
- \* Denizde can ve mal güvenliği, denizlerin kirlenmesinin önlenmesi v.b. uzmanlık alanını ilgilendiren konularda uluslararası kuruluşlarla ilişkilerde bulunmak, klaslama kurumları kurmak ve /veya bu tür kurumlara katılmak veya aynı ve benzer konularda yurt içi ve dışında danışmanlık, temsilcilik ve hakemlik yapmak.

**Periyodik Yayınlar**

NAVAL ARCHITECTURE MARINE TECHNOLOGY  
LINES PLAN



UNION OF CHAMBERS OF TURKISH ENGINEERS & ARCHITECTS  
**THE CHAMBER OF TURKISH  
NAVAL ARCHITECTS & MARINE ENGINEERS**

### Established

*December 11, 1954*

### Members

*Naval Architects  
Marine Engineers*

### Objectives & Missions

- The Society's chief task is to develop this career in all fields in our country which has relationship with naval architecture and marine engineering, to arrange co-operation between the members and do necessary attempts for the protection of their rights, to participate in the work of various governmental bodies at home in conformity with their objectives, to prepare reports and recommendations which could be implened by the authorites concerned,*
- To prepare rules and regulations in accordance with the current laws, decrees and international treaties and provide their application by the members of the scociety,*
  - To prepare the technical specifications and standarts of every kind of floating means with regard to their construction, repair and modification as well as all material and equipment used on them,*
  - To cooperate with the international organizations for the safety of ilfe and property at sea and for the protection of seas and environment and avoid pollution from ships etc., to found and be pioneer in founding classification societies in Turkey and/or take part in their management actively beside technical subcommittees,*
  - To carry ouf technical consultancy to any insitution, company or organisation as well as arbitration service at home and abroad*

### Periodical

NAVAL ARCHITECTURE MARINE TECHNOLOGY

## MÜHENDİSLİK EĞİTİMİNDE İLK MESLEK DİSİPLİNİ

### GEMİ MÜHENDİSLİĞİ

Rus donanmasının 1770'de İngilizlerin yardımıyla Septe Boğazını aşip Akdeniz'e girerek, Çeşme'de Osmanlı donanmasını tümüyle yakması; Sultan III. Mustafa'nın çağıdaş bilimi orduya sokma arayışlarına girmesine yol açtı. Ülkemizde mühendislik eğitimi, Mühendishane-i Bahri-i Hümayun'un 1773'de kurulması ile "gemi mühendisliği" alanında başladı. Baron de Tott'un yardımı ile Haliç'te tersane yanında kurulan okulda gemi yapımı ve tersaneler konusunda Fransız mühendis Lorca ve yardımcısı Durest, dökümhane ve tophane konularında da mühendis François Alexis ve Betelon ders vermekteydiler. Okul Tanzimat'tan sonra Bahriye Mektebi adını aldı. Bahriye Mektebi'nin "inşaat-ı bahriye Şubesi"nden 4 yıllık bir eğitimden sonra mezun olanlar arasında saptanabilen ilk isim, 1867 mezunu Mehmet Bey'dir. 1867-1909 yılları arasındaki 42 yıllık dönemde 98 "inşaat-ı bahriye mühendisi" yetiştirdiği saptanan şube, 1910-1920 yılları arasında kapatılmış; 1920'den, tekrar kapatıldığı 1924'e kadar olan 4 yıllık süre içinde de 10 mezun vermiştir. Bunlar arasında ülkemiz gemi mühendisliği eğitimine ve mesleğine, gemi yapım sanayiine büyük hizmetler vermiş olan Ata NUTKU ve Muhittin ETİNGÜ'de bulunmaktadır.

1943'de "Yüksek Mühendis Mektebi"nin Makina Şubesi'ne bağlı olarak "Gemi İnşaatı İhtisas Kolu" kuruldu. Başlangıçta eğitim süresi 6 yıldır ve uzmanlık alanına ilişkin dersler 3. sınıftan itibaren başlıyordu. İlk öğrencileri makina şubesinden kendi istekleri ile geçen Kemal KARHAN, Tarık SABUNCU, Fahri TUNCER, Ahmet ERDEM, Gafuri ERTAŞ Ve Sabahattin ÜLKÜ idi.

1944 yılında İstanbul Teknik Üniversitesi adını alan okulda Gemi İnşaatı Fakültesi 1970'de kuruldu ve 1979'da Gemi İnşaatı ve Deniz Bilimleri Fakültesi adını aldı. Bugün İTÜ'nün yanısıra Yıldız Teknik Üniversitesi Makina Fakültesi Gemi İnşaatı Mühendisliği Bölümü ile Karadeniz Teknik Üniversitesi Sürmene Deniz Bilimleri Fakültesi Gemi İnşaatı Mühendisliği Bölümün'de de gemi mühendisliği eğitim öğretimi sürdürülmektedir.

## İLK MÜHENDİSLİK MESLEK ODASI

### GEMİ MÜHENDİSLERİ ODASI

1954'e kadar 3458 sayılı Mühendislik ve Mimarlık Hakkında Kanun hükümleri uyarınca mesleki faaliyet sürdüren mühendis ve mimarlar, meslek ve işyeri esasına bağlı derneklerde örgütlenmişlerdi. Bunlardan biri de gemi mühendislerinin yanısıra tersanelerde çalışan makina, elektrik ve kimya mühendislerinin de üyesi oldukları Türk Gemi Mühendisleri Cemiyeti idi.

1954 yılında Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanunu'nun yürürlüğe girmesi ile günümüzde 500.000'i aşkın mühendis ve mimar çatısı altında toplayan TMMOB kuruldu. Kanun TMMOB'nin ilk Genel Kurulu'na, kurulacak "ihtisas odaları"nın saptanması görevini de vermişti. Genel Kurul öncesinde toplanan komisyonlar, hangi meslek disiplinlerinin ayrı Odalar kuracağını belirleyen raporlar hazırladılar. Kurulacak odalar arasında Gemi Mühendisleri Odası yoktu. Ama gerek toplantı öncesi, gerekse toplantı sırasında yoğun bir çaba harcayan Türk Gemi Mühendisleri Cemiyeti yönetici ve üyeleri (Zeyyat PARLAR, Kemal KAFALI, Seyfettin SARACAOĞLU, Adnan KAYNAR, Mümtaz BALSÖZ, Celal GÖZEN, Kazım ÖGEL) TMMOB'nin ilk Genel Kurul toplantısında Gemi Mühendisleri Odası'nın kurulması kararını aldırmaı başardılar. Hızla hazırlıkları tamamlayan Cemiyet, 11 Aralık 1954'de yapılan Genel Kurul sonucunda ülkemizin ilk mühendislik meslek odasının, Gemi Mühendisleri Odası'nın kuruluşunu tamamlamış oldu. Gemi Mühendisleri Odasının ilk Yönetim Kurulu, Zeyyat PARLAR, Kemal KAFALI, Seyfettin SARACAOĞLU, Adnan KAYNAR ve Mümtaz BALSÖZ'den oluşmuştu.

Gemi Mühendisleri Odası'nın kuruluşu, ülkemizde gemi yapımcılığının gelişmesi ve bugüne gelmesinde etkili olan üç unsurdan biridir. Diğerlerini ise İTÜ'de gemi inşaatı bölümünün ve Devlet Planlama Teşkilatı'nın kuruluşu oluşturmaktadır.

## BİR İLK DAHA

### TÜRK LOYDU

Gemi Mühendisleri Odası'nın kuruluşunun hemen ardından oluşturulan çeşitli komisyonlar, küçük ahşap tekneler için inşa kuralları hazırlayarak işe başladılar. Bunu, 500 tondan küçük çelik gemilere ilişkin kurallar izledi. Kurulan bir Daimi Komite, statüye ilişkin hazırlıkları ve yönetmelik taslaklarını tamamladı. Gemi Mühendisleri Odası Tüzüğü'nün verdiği yetkiye dayanılarak ve TMMOB Yönetim Kurulu'nun da olumlu görüşü alınarak 27-28 Şubat 1962 tarihinde toplanan İlk Genel Kurul sonucunda TÜRK LOYDU kuruldu.

Dönemin Gemi Mühendisleri Odası Başkanı ve Türk Loydu'nun ilk Daimi Komite Başkanı Yük. Müh. Zeyyat Parlar, Genel Kurul'u açış konuşmasında *Türk Loydu'nun amaç ve ilkelerini şöyle açıklıyordu: Türk Loydu diğer tanınmış klas müesseselerinden farklı olmayacaktır. Türk Loydu iki temele dayanacaktır; Bunlardan biri teknik ve ilimdir; diğeri ise dürüstlük ve tarafsızlıktır. Türk Loydu TMMOB Gemi Mühendisleri Odası'nın manevi himayesindedir.*

Denizcilik Bankası TAO'dan kiralanın Galata Yolcu Salonu binasında bir odada çalışmalarına başlayan Türk Loydu, bugün Tuzla Tersaneler Bölgesinde modern binasında hizmetlerini yürütmektedir.

Bugünkü statüsü ile 9 kişilik bir Yönetim Kurulu tarafından yönetilen Türk Loydu'nun Yönetim Kurulu'nda Gemi Mühendisleri Odası 5 üye ile temsil edilmekte; en yüksek organ olan Genel Kurul'da ise Gemi Mühendisleri Odası'nın 19 delegesi bulunmaktadır.

Türk Loydu, TMMOB'ye bağlı bir mühendis odası tarafından kurulmuş ve uluslararası alanda da etkinlik gösteren ilk ve tek ulusal kuruluş olma özelliğini taşımaktadır.





TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ  
**T.M.M.O.B GEMİ MÜHENDİSLERİ ODASI**

## ÖRGÜT BİRİMLERİ

### GENEL MERKEZ

Caferağa Mah. Moda Cd. İçgören Apt. B  
No:192 B Blok  
81300 KADIKÖY/İSTANBUL  
Tel: (0216) 366 60 40 - 336 60 17  
Fax: (0216) 414 66 61  
e-mail: info@gmo.org.tr  
<http://www.gmo.org.tr>

### İZMİR ŞUBESİ

1479. Sok. Rozlin Apt. No:11/9  
Alsancak/İZMİR  
Tel: (0232) 463 98 30  
Fax:(0232) 463 98 30

### AKDENİZ BÖLGE TEMSİLCİLİĞİ

Yat Limanı No: 34 ANTALYA  
Tel: (0242) 242 40 09  
Fax: (0242) 242 40 09

### BATI KARADENİZ BÖLGE TEMSİLCİLİĞİ

Tekkeönü-Kurucasıle 74510  
BARTIN  
Tel: (0378) 528 32 03  
Fax: (0378) 528 32 77

### BODRUM İLÇE TEMSİLCİLİĞİ

İçmeler Mevkii No: 47 BODRUM  
Tel: (0252) 313 67 59  
Fax: (0252) 313 69 28

### MARMARİS İLÇE TEMSİLCİLİĞİ

P.K. 95 Tepe Mah. 67. Sok.  
No: 2/1 48700 - MARMARİS  
Tel: (0252) 411 18 36  
Fax: (0252) 411 18 36



TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ  
**T.M.M.O.B GEMİ MÜHENDİSLERİ ODASI**

**TESCİLLİ SERBEST GEMİ MÜHENDİSLİĞİ BÜROLARI(\*)**

**ADMARİN**

ALAMATRA MÜH. MÜŞ. DENİZCİLİK SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.  
ANTALYA GEMİ MÜH. HİZ. TUR. TAŞ. İNŞ. TAAH. SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.

**ATLAS DENİZCİLİK**

BARBAROS GEMİ İNŞAAT SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.  
BİLGEM MÜHENDİSLİK VE DANIŞMANLIK LTD.  
BİLGİ BİLGİSAYAR HİZM. İLETİŞİM SAN. TİC. LTD. ŞTİ.  
ÇİZGİ METAL MÜH. SAN. VE DİŞ. TİC. LTD. ŞTİ.  
ÇOBAN DENİZCİLİK SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.  
DELTA DENİZCİLİK MÜH. VE BİLGİSAYAR SAN. TİC. A.Ş.  
DENİZ TEKNOLOJİSİ GEMİ END. VE GENEL MAK. LTD.  
DORUK GEMİ VE YAT END. TİC. LTD. ŞTİ.  
EGE YAT HİZM. TURİZM SAN. VE TİC. A.Ş.  
ESER YATÇILIK TUR. TİC. İTH. İHR. LTD. ŞTİ.

**FUAT TURAN**

GEMTEK GEMİ PROJE MÜH. SAN. TİC. LTD. ŞTİ.  
GÖL-TUR TRUZİM VE TİC. LTD. ŞTİ.  
GÖZÜYILMAZ MÜH. İNŞ. GEMİ SAN. TİC. LTD. ŞTİ.  
GÜVEN YAT DİZAYN/MÜH. MÜTEAHHİTLİK VE DAHİLİ TİC.  
HORIZON DANIŞMANLIK VE REHBERLİK HİZMETLERİ  
İSTANBUL MARİNE PROJECT MÜHENDİSLİK HİZMETLERİ  
İZ MÜHENDİSLİK

**KARATAŞ YAT TASARIM VE GEMİ MÜH. BÜROSU**

KARLI YATÇILIK VE TURİZM LTD. ŞTİ.  
MAVİ EGE MÜHENDİSLİK LTD. ŞTİ.  
NAVTEK DENİZ TEKNOLOJİSİ A.Ş.  
NAVALIS YATÇILIK VE DENİZCİLİK SAN. TİC. LTD. ŞTİ.  
ORKAN YATÇILIK SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.  
ÖZMAR YAT MÜH. TUR. PAZ. İTH. İHR. LTD. ŞTİ.  
ÖZMARİN GEMİ PROJE VE DANIŞMANLIK  
ÖZSAY GEMİ ENDÜSTRİSİ VE TİC. A.Ş.  
PİNA DENİZCİLİK VE TURİZM LTD.

**SANTA SAN. TAAH. TİC.**

**SEDEF GEMİ END. A.Ş.**

**SELÇUK MARİNA**

SETA GEMİ MÜH. MAK. İNŞ. OTOM. SAN. VE DİŞ TİC. LTD. ŞTİ.  
SOYASLAN DENİZCİLİK SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.  
SOYGEM GEMİ İNŞAATI SAN. TİC. LTD. ŞTİ.  
SUNTAY PROJE TUR. TAAH. DAN. SAN. TİC. LTD. ŞTİ.  
TAKA YAT SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.  
TAŞEL FORM GEMİ MÜH. SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.  
TOMAY DENİZCİLİK GEMİ İNŞA BAKIM VE ONARIM LTD. ŞTİ.  
TURKUAZ YAT İNŞ. SAN. VE TİC. A.Ş.  
TUTKU DENİZCİLİK VE TURİZM SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.  
ULTRA TEKNİK HİZMETLER SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.

**ÜNAL ÖZSİR**

VİKİNG MARİN TEKNİK DON. MÜM. SAN. TİC. LTD. ŞTİ.  
YARDIMCI GEMİ İNŞA A.Ş.

(\*) Başbakanlık Denizcilik Müsteşarlığı'nın 7 Aralık 1995 tarih ve 22486 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Tebliği ile 6235 (7303) sayılı TMMOB Yasası ve TMMOB Gemi Mühendisleri Odası Tüzüğü uyarınca serbest gemi mühendisliği hizmetleri yürütmeye yetkili, 1998 yılı için geçerli tescil belgesine sahip bürolar.





TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ  
**GEMİ MÜHENDİSLERİ ODASI**



UNION OF CHAMBERS OF TURKISH ENGINEERS & ARCHITECTS  
**THE CHAMBER OF TURKISH  
NAVAL ARCHITECTS & MARINE ENGINEERS**